

De Vlaamsche Meesters in de Ermitage.

lijf heeft een anderen, een zwarten met witte vlekken, op den rug geworpen en toont hem zijne tanden; drie andere kijken verwoed den overwinnaar aan, maar laten hem begaan. In het eene zoowel als in het andere stuk is het leven en de hartstocht met treffende waarheid gezien en weergegeven. De koppen der honden grijnzen, hunne spieren zijn gespannen; uit de houding der hanen spreekt uitdagende trots en onversaagde kamplust.

Verder vinden wij winkels van eetwaren: een van fruit (Nr 1312), een van groenten (Nr 1313), een van visch (Nr 1320) en een van wild (Nr 1315); het zijn kolossale stukken van ruim twee meters hoog en nagenoeg drie en halve meter breed. Zooals de meeste der doeken van dien aard hebben zij gediend om de wanden eener eetkamer te sieren. Zij zijn daarom in een vluggeren trant geschilderd dan Snijders' gewone stukken en bestemd om decoratief te werken, maar zijn nog altijd degelijk behandeld. De verkoopers of verkoopsters, die in den winkel staan, worden hier aan Jan Bockhorst toegeschreven. Waarop die toeschrijving gegrond is ware moeilijk te zeggen; beter is het altijd dien vader te geven aan zulke figuren dan ze voor Rubens' werk te doen doorgaan, zooals vroeger gebeurde en zooals maar al te dikwijls nog geschiedt. Ik ken geen enkel soortgelijk werk, waartoe de groote meester zijn penseel leende, alhoewel in zijn eigen nalatenschap aan hem werd toegeschreven „een stuk met een boer, eene boerin, en veel wild en fruit geschilderd door Paulus De Vos.” De vier stukken uit de Ermitage zijn wereldbekend gemaakt door de heerlijke platen in zwarte kunst, die Earlom er naar graveerde, wanneer zij nog aan Walpole toebehoorden.

Nog twee groote stukken van gelijken aard, maar wat kleiner van afmeting, treffen wij aan, twee voorraadkamers alweer. Het zijn doode naturen zooals Snijders er veel en goed schilderde en wat hij hier uitstalde vinden wij in twintig andere zijner eetzaalschilderingen weer. Op eene tafel, met een tapijt overdekt, ligt in het eene stuk (Nr 1316) een pauw, een haan, een rist kleine vogels, patrijzen, een kreeft op een blauwen schotel en een koperen emmer vol asperges, arti-

sjokken, citroenen en een meloen. Op den voorgrond visschen en oesters en om wat leven aan het tafereel bij te zetten een hond, die een kat achterna zet. In het andere (Nr 1317) is de pauw vervangen door een zwaan en de haas door een reebok; een papegaai en een everzwijnskop zijn er bijgekomen. De levende personages zijn een jongen, die vijgen aanbrengt en een hond, die hem volgt. Drie andere stukken nog met eetwaren. Op het een (Nr 1318) drie schotels met ooft; op het andere (Nr 1319) allerlei doode vogelen, op het derde (Nr 1314) nog een vischkraam met uitzicht op een haven.

De Vlamingen hebben den naam van smullebroers te zijn; de schilderijen van Snijders en zijn vakgenooten kunnen als bewijzen ingeroepen worden om hun aanspraak op die faam te staven. In hun land moest zulke kunst geboren worden. Wanneer onze voorouders uren en dagen achtereen aan hun weelderigen disch gezeten waren rustte hun oog met welbehagen op al die heerlijke dingen, die aan den wand hun oog streelden door hunne kleur en die hun gehemelte niet minder bekoorden. Geen die als onze schilder al die eetwaren, eer zij de keuken ingaan, zoo verleidelijk wist te schilderen; geen ook, die er zoo weinig lekkerbek uitziet als hij, met zijn tenger, sentimenteel gelaat. Hij ontnemt dan ook aan zijn doode natuur wat zij grof realistisch kan hebben, wat enkel den fijnproever zou doen watertanden. Er ligt iets edels, iets voornaams in zijn proviand. Om niet te spreken over zijn festoenen van blozende, gelende, glimmende vruchten, heeft men slechts na te gaan met welken kieschen smaak hij zijne bonte vogeltjes, zijn helderroode kreeften, zijn blauwig slijmerige visschen, zijne donkergulden haringen, zijn sappige groenten te pronken legt op rijke tafelkleeden of kostelijke schotels om te zien, dat hij houdt van voornaamheid, dat hij er minder aan denkt hoe lekker al die dingen smaken, dan hoe heerlijk zij er uitzien. Hij is een fijngeaarde kolorist, een meester in de penseeling. Breed en malsch legt hij de verf, met de uiterste zorg is alles tot in de minste bijzonderheden afgewerkt, er is geen veertje van zijn vogels, geen schubje van zijn visschen, geen schel-